

fani / euforion danica zelenović

ZAUVEK

*Koliko vremena će proći
a uvek tu. Kao da
stojim idući.*

*U mraku svetlucaju zubi,
(ježim se), Dolazi. Raste.
Ujed kapi sočnih
iz nara.*

*Kao planete, zvezde,
zrna prašine,
sudaraju se kuglice i
odbijaju. Dovoljno snage
za još jedan put.*

MULTIPLE CHOICE

*Zablستا ponekad
neizdrživom jasnoćom.
Ono što jeste.
Sve odjednom.
Mi se imamo
da smo tu
i da smo tamo.
Naša su krila
razapeta nad sudbinom.*

FANI / EUFORION

*Kamenje gutam, a prah mi se prosipa iz ruku.
U utrobi čući sklupčano
davalovo dete, plavih očiju,
isturenih očnjaka i ledenog glasa
koji se razbija sa mojih usana
i pretvara u staklo.
Njegova tvrda, crna kosa izlazi
iz moje glave
i raste brzo, neprestano.
Sečem je velikim makazama.
Uzalud. Crna krv
iz sitnog srca.
Tainted love.*

DUBROVNIK

*U škriljcima stena
nemirne duše žive.
Na zlatne krovove
i na topao kamen
sa neba se spuštaju
alge.
Sve što je prošlo
i sve što će doći.
Svaki pogled
pruža mi
utočište.*

* * *

*Vozićemo se širokim putevima, prostranim,
nepreglednim, prema nebu, pravo u sunce,
odakle smo i došli.*

* * *

*Onda će sve oko nas biti dobro, pečurke će
nicati, mafjušne i velike, svuda oko nas će
leteti šareni leptiri, sa očima na krilima. A
onda ćemo sesti na visoke stolice, onoliko
visoke da taman lepo možemo da mašemo
nogama, a u nas će ulaziti miris proleće, do
stomaka će nas ispuniti, pluća će nam biti
ogromna, puna vetra, oluje, kiše, snage, lude
snage.*

*Polako ćemo se podići i razmaknuti zavese,
zidove, kamenje i otići, otići...*

gromoglasna tišina slaviša živković nikolin

Za Nemanju Mitrovića

Jednom sam išao toliko brzo niz ulicu u kojoj sam živeo da je vetar počeo da mi fijuče oko ušiju. U tom trenutku, s druge strane ulice počela je da prelazi ka meni jedna žena, skoro i sama potrčujući, i kada je prišla na korak pao mi je šešir sa glave. Mahinalno sam se sagnuo da ga podignem i u istom trenutku osetio veliku težinu na leđima. Sekund kasnije, shvativ da me je to ona zajahala.

Na svakom ljudskom biću postoje tri udubljenja koja se mogu zajahati. Dva se nalaze na leđima, dok se jedno koje se u stvarnosti retko koristi za zajahivanje, skriva pod kosom. Na samom temenu. Sticajem okolnosti, imao sam sreću da su moja dva udubljenja na leđima prirodno zakržljala u najranijem detinjstvu tako da sam vrlo malo znao o svetu oko sebe, zanimajući se jedino onim što je moj pogled uspevao da rasvetli. Inače, to su tanane linije koje se pružaju od srca prema vratu i mogu u uzvesnim slučajevima nesnosno da muče. Kod sebe nisam osetio nijedan trenutak koji bi nagoveštavao njihovom propustljivost. Ali treća!! To je bilo nešto sasvim drugo. Od malih nogu sam znao, čak ga na nekakav neobjašnjiv način i ispitivao, za taj kanjončić između hipotalamusa i kore velikog mozga, kroz koji, to sam tek u pubertetu saznao, neposredno pre no što sam prvi put bio zajahan, nesmetano prolaze aveti. Pa ipak, i dalje sam sebe smatrao srećnim bićem. Svako biće kojem su dve pukotine zalivene nema prava da se tuži na život. A i ona avet što me je zajahala, grdnog li čuda, brzo se uvukla unutra tako da je zaista nisam ni smatrao za neku mučiteljicu. Nakon sudara na ulici, retko se pojavljivala, a i tad bi se prilično fino zabavljali, bez obzira što nije posedovala smisao za humor, a predrasude joj bile do bljutavosti ponižavajuće. Ta mala kurvica je imala izvesnih čari, pre svega žensko obličje u koje sam mogao nesmetano da zavlacin svoje prste. Razumljivo, sve sam to plaćao tugom koja me je kasnije obuzimala. Dok sam je pipao ona me je podsećala da sam nekada živeo u drugačijem prostoru od ovog ovde, u kući sa velikim prozorima i svim udobnostima, pričala je čak i o tome da je tamo postojala jedna žena, možda moja rođena majka koju sam voleo celim bićem. Ja se toga uopšte ne sećam, reč majka u meni ne izaziva ništa sem blage mučnine koju uspevam sasvim lako da potisnem. Pa ipak, znao sam da avet skupo naplaćuje trenje svoje sluzokože. Ulagao sam silan trud kako je ne bih prizivao. I vremenom u velikoj meri uspeo.

Danas, kada živim sa muškarcem u kući, udaljen od puteva toliko da je susret s drugim ljudima pravo čudo, život o kojem mi je pričala liči na nekakav davnašnji san. A snovi nemaju težinu, to svako zna. Jedino u onim retkim trenucima kada se zamislim, a od toga sopstvena glava postane nestvarna i skoro ogavna, pomislim da sam se našao toliko daleko od prostora na koji me avet podseća, da više ničim, nikakvim razmišljanjima toliko razdaljinu neću moći da shvatim. Ukoliko je sve to zaista i bilo, ukoliko je to bila Zemlja, tada ovo ovde sigurno nije, bez obzira što televizija, moj sadrug i povremeni gosti govorili o tome. Vreme koje ovde protiče bolje i da ne spominjem.

On često govori kako nam se stanište ne razlikuje od domova drugih ljudi. Odgovaram mu da nije potrebno da to pominje, da obojica volimo ovo mesto i da je to sasvim dovoljno.

Naša je kuća zapravo brod! Jasno mi je da se brodovi razlikuju od kuća, ovo je ustvari kuća po nekim spoljašnjim karakteristikama, pre svega oko nema nikakve vode, zatim, on često izlazi da bere bilje i dovodi nove životinje. Naši psi su vezani u dvorištu, iza kuće je obor sa stokom, dovoljno je samo to, da pojam broda bude shvaćen kao stvar dogovora. A opet, zar se može sumnjati da to nije brod, ako to tvrdim ja, koji sam celim bićem vezan za njega.

Na proćelju smo napisali »Tajfun« iz poštovanja prema velikom piscu o morima i bro-

dovima. Moj drug sebe takode smatra mornarem i ja sam ga iskreno zavoleo. Posle je počeo da priča kako je moj otac i ta je ljubav postepe-no, kako sam ga raskrinkavao u izmišljanjima sve više splašnjavala. Koliko sam ga puta samo tukao govodom žilom, sve dok nije izneo razloge zbog kojih je pokušavao da me prevvari. Između ostalog, priznao je da se zove Šraub, Bibi Šraub, te da je nekada i sam bio prevaren. Žed za osvetom ga je gonila sve dok me nije sreo. Odmah sam znao da si žrtva, čim sam te ugledao. Kada sam ga upitao zašto mu je bila potrebna žrtva, kazao je da sve to čini u veri i za veru. Dok je sam bio varan neprimetno je prihvatio u legende koje su mu pripovedale žene od kojih je bio namamljen. Kleo se da je samo zbog toga varao ljude s kojima je potom drugovao. Tako sam saznao i to da nisam jedini s kojim je to pokušao. Prema tome, nikako nije mogao da zna da ću biti izuzetak, pokušao je da me zavede pričom o očinstvu, jer me je zavoleo i želeo da spasi po svaku cenu. Inače, legenda se odnosi na izvestan brod kojim će biti spašeni od nevolja predstavnici svih životinjskih vrsta. Šraub zaista ne veruje ni u šta drugo sem u skorajšnji nailzak nevolja.

Onog trenutka kada je priznao da nismo ni u kakvom srodstvu, celim se bićem podčinio mojoj volji. Zauzvrat je zahtevao jedan jedini ustupak. Molio me je da ga više ne oslovjavam njegovim imenom. Ništa me nije koštalo da pristanem. Potom, kada bih slučajno izgovorio njegovo dotadašnje ime (u početku se to jasno događalo) pobledeo bi od besa, padao u očajanje koje bi trajalo danima. Nakon jedne dugotrajne depresije tokom koje nije uzimao ni mrvicu hrane, bio sam primoran da mu dam novo ime. Krstio sam ga Kapica. Njegove su utonule i bezživotne oči smesta blesnule, novo ga je ime čuđotvorno preporodilo. Zagrlilo me je oko kolena i dugo mi zahvaljivao. Izleteo je iz kuće onako poluoibučen i potom ga nije bilo nekoliko dana. Vratio se prijav i pretučen sa zlatnim satom koji mi je doneo na dar. Kapica je inače moje krsno ime.

Zaista shvatam da je vrlo tešk razmišljati o našem brodu. Pogotovo su na mukama naši retki gosti koji nikako da proniknu u svrhu odaja koje nam stoje na raspolaganju. Ovde je sve prostrano. Imam utisak da je to stoga što nas dvojica još uvek nemamo nikakva zanimanja, još uvek smo u procesu odlučivanja čime bi smo se bavili. San nam je da postanemo moreplovci pre i što naidu nevolje, ali, povremeni snimci na televiziji koji prikazuju brodove, nedvosmisleno pokazuju kakvi su trenutno uslovi za plovidbu. S druge strane, mnogobrojni razgovori koje smo vodili o nesrećama stvorili su veliku odvratnost prema vodi.

Raspored koji zbunjuje goste odnosi se na sprat i prizemlje u koje uzgred budi rečeno mesecima nismo zalazili. Prizemlje je namenjeno iskušenjima koja će doći, sprat je mesto koje takode ne volimo previše, držimo tu kavez sa životinjama i odlazimo tamo samo da ih hranimo i povremeno koljemo. Isprva mi je bilo čudno da stanujem u hodniku, da spavam na stepeništu pored onolih udobnih postelja svuda unaokolo. A onda smo se odlučili na poveći izdatak i dali se na preuređivanje podruma. On je dao pare za materijal, uglavnom sam radio sam.

Da ne bih nikog dovodio u nedoumicu, ne opisujem ja na ovim stranicama ništa od onog što bi se moglo podvesti pod sintagmom »unutrašnji život«, sve o čemu pišem realnost je, možda i jedina za koju znam, ma koliko izgledalo na prvi pogled čudnovato, takva je moja današnjica i ja nemam niti najmanju želju da cifram i ulepšavam. Tako me je pre izvesnog vremena jedan nepozvan posetilac, nekakav uštogljeni anketar, koji nikako nije smeo da siđe u podrum i upozna se s Kapicom, ubeđivao kako izmišljam sadržaja kompezirajući tako nedostatak žene u kući, da se navodno u svojim maštanjima nadam ljubavi. Kakva odvratnost, koliko nepoznavanje života?!